

Sverige kan göra ännu mer

Inom ramen för utvecklingssamarbetet genomför Sida och enskilda organisationer många insatser för att bygga upp strukturer som kan hantera konflikter utan användande av våld. Sveriges regering genomför också viktiga diplomatiska insatser, och fler svenska aktörer finns. Samtidigt kan så mycket mer göras.

Kristna Fredsrörelsen uppmanar därför Sveriges regering:

ATT INOM RAMEN för det vida området ”konflikthantering” särskilt urskilja och prioritera de insatser som görs på ett tidigt skede med syfte att förhindra att spänningar och konflikter utvecklas till väpnade konflikter.

ATT ANTA EN nationell handlingsplan för att förebygga väpnade konflikter samt rapportera regelbundet om regeringens verksamhet och resultat inom detta område.

ATT FÖLJA UPPMANINGEN från FN:s generalsekreterare att avsätta mer resurser till tidiga förebyggandeinsatser, riktade till såväl regering, myndigheter som enskilda organisationer.

ATT UNDER SVERIGES ordförandeskap i EU år 2009 åter göra en kraftsamling kring temat ”förebyggande av väpnade konflikter”, inte minst som ett led i att följa upp EU:s handlingsplan från 2001, samt att utvidga och effektivisera densamma.

För mer information kontakta

Kristna Fredsrörelsen

172 99 Sundbyberg

Tel 08-453 68 40 fax 08-453 68 29

kristna.freds@krf.se www.krf.se

Kristna Fredsrörelsen

ATT STOPPA KRIGET INNAN DET BRUTIT UT

Kristna Fredsrörelsen

Världens regeringar kan göra mycket mer för att förhindra krig

När man ser tillbaka på hur en väpnad konflikt uppstått, är det nästan alltid möjligt att identifiera en tidpunkt då det hade varit möjligt att förhindra våldsbrott. Det är här, i konfliktens tidiga skede, som världens regeringar bör satsa större kraft.

Mer resurser måste till och politiker måste våga föra en politik som inte alltid ger snabba och synliga resultat att visa upp för sin väljarkår.

Väpnade konflikter skapar lidande och slukar enorma resurser

Misslyckanden att förhindra krig och väpnade konflikter leder till enorma förluster av människoliv, till psykiska trauman, splittrade familjer och att människor tvingas fly sina hem. Krig trasar också sönder samhällets sociala nätverk och urholkar förtroendet mellan människor. Till detta kommer kostnaden för förstörda byggnader, infrastruktur och den ekonomiska stagnation som följer i konfliktens spår.

Även för de länder som inte är direkt drabbade tillkommer kostnader, när man tvingas hantera konflikten. Det kan handla om kostnader för diplomatisk krishantering, civila och militära fredsinsatser, mottagandet av flyktingar och inte minst kostnaderna för återuppbyggnad.

”De senaste fem åren har vi spenderat 18 miljarder dollar på FN:s fredsbevarande styrkor, något som delvis varit nödvändigt p g a otillräckligt förebyggande. En bråkdel av denna summa i förebyggande åtgärder skulle säkerligen ha sparat både människoliv och pengar.”

KOFI ANNAN, FN:S GENERALSEKRETARE,

I FN:S ANDRA RAPPORT OM FÖREBYGGANDE, ÅR 2006

Omvärlden måste agera i god tid

När omvärlden agerar tidigt för att förhindra att konflikter bryter ut i väpnat våld, minskar lidande och ekonomiska kostnader. Det bäddar också för att framtida konflikter löses fredligt. När det internationella samfundet istället väntar med att ingripa till dess att väpnade stridigheter redan brutit ut, sänder det fel signaler till grupper som är involverade i andra konflikter. De lär sig att ”om vi inte tar till våld, så syns vi inte för omvärlden”. Dessa röster och tankegångar hörs i Chiapas, Västsahara, Filippinerna och troligen på många andra ställen där människor kämpar mot orättvisor.

Många olika sätt att förebygga väpnade konflikter

Det är våldet som bör förebyggas, inte konflikten i sig. Det finns en mängd instrument att använda sig av för att förebygga väpnade konflikter, och de kan delas in i åtminstone nedanstående tre dimensioner.

Direkta eller strukturella insatser

Det kan handla om direkta insatser, som sätts in i konfliktsituationer där det finns tydliga aktörer, en uttalad motsättning och en direkt överhängande risk att konflikten eskalerar eller bryter ut i våld.

”Vi brukar i regel inte handla förrän huset brinner... När röken börjar utvecklas eller ännu bättre, när mordbrännaren sträcker sig efter tändstickorna – det är då vi måste agera”

JAN ELIASSON, ORDFÖRANDE

I FN:S GENERALFÖRSAMLING, 2005-2006

Några exempel: medlingsinsatser, fredsobservatörers närvaro, freds-konferenser, fredsförhandlingar, politiska bojkotter, ekonomiska sanktioner.

Det kan också handla om strukturella insatser som lägger en grund för fredlig konflikthantering.

Några exempel: skydd av mänskliga rättigheter, reformer inom rättsväsendet, stärkande av demokratiska institutioner och val, civil kontroll av militär- och polisväsende, kontroll över vapenflöden mm.

Typer av instrument/områden

Exemplen på direkta och strukturella insatser ovan visar att insatser återfinns inom en rad olika områden. I den svenska regerings-skrivelsen från 2001 pratar man om fyra huvudområden för insatser: socioekonomiska, politiskt-institutionella, diplomatiska samt insatser för stabilitet och fysisk säkerhet.

Före, under eller efter en konflikt

Förebyggande åtgärder är givetvis mest centralt innan en konflikt tar sig väpnade uttryck. Men det är även viktigt efter en konflikt för att förhindra att olösta tvistefrågor och kvarvarande spänningar åter bryter ut i våld. Vissa menar att förebyggande åtgärder även kan sättas in under en konflikt, då för att förhindra en ytterligare eskalering av konflikten eller för att förhindra geografisk spridning.